

Statsmand mente forleden Dag, at den ikke vilde faa Ende paa mindre end 5 Aar. Vi vilde da komme til at have en Rigsdag valgt efter den gamle Grundlov siddende i en lang Aarrække endnu, og jeg antager dog, at for hvert Aar der gaar under Krigstilstanden, vil Betingelserne for at kunne foretage et roligt Valg snarere blive ringere end bedre.

Finansministeren (Brandes): Den ærede Ordfører for Partiet Venstre (J. Pedersen) begyndte med at sige, at der ikke var stor Grund til at fremkalde nogen udførlig Debat, for alle Ord var sagte i denne Sag, og det ærede Medlem bekræftede dette ved sin Tale; thi hvad det ærede Medlem paa Partiets Vegne anførte, var Bemærkninger, som allerede er gjorte. Jeg skal derfor ogsaa kun svare ganske kort derpaa.

Det ærede Medlem (J. Pedersen) undrede sig over Ministeriets Stilling, over, at Ministeriet først havde udtalt Ønsket om Valg og saa havde fraveget dette Ønske. Derpaa er der jo ret hyppigt svaret dette, at Ministeriet mærkede, at det Valg, som man havde tænkt sig at kunne afholde — et Valg, som vilde være uden Skade i udenrigspolitisk Henseende —, ikke mere lod sig iværksætte. Naar det ærede Medlem talte om, at Agitationen allerede var begyndt fra hans Partis Side, saa var det jo netop denne Agitation, der i saa høj Grad gjorde Ministeriet opmærksomt paa, hvordan Forholdene laa.

Det ærede Medlem (J. Pedersen) sagde dernæst, at Forslaget om, at Grundlovens Ikrafttræden skulde udsættes, kom som koldt Vand over Hovedet. Ja, koldt Vand over Hovedet er nu i og for sig ikke skadeligt, og det er navnlig ikke unyttigt, naar Hovedet er blevet alt for hedt. Det, vi syntes den Gang, var netop, at Partiet Venstre blev alt for hedhovedet lige straks, og at man derfor kunde vente, at Valgbægelsen vilde blive af en Karakter, som ikke alene Regeringen, men tre Partier paa Rigsdagen mente vilde være skadelig.

Det ærede Medlem sagde nu, at det var en underlig Stilling for Regeringen at indtage, at den ikke vilde fremsætte dette Lovforslag, hvis blot et enkelt Parti direkte modsatte sig dets Fremme, og det var af den Grund, at Partiet Venstre da ikke vilde tage Ansvar for at stemme imod. Men det var ikke underligt, at Regeringen tog denne Stilling, for den hang jo fuldkommen sammen med det, som var Grunden til, at Lovforslaget overhovedet

skulde fremsættes, dette, at man ikke vilde ud i Agitationen. Det ærede Medlem er jo ikke helt ung, heller ikke helt ung i Rigsdagsarbejdet og Agitationen, og det ærede Medlem vil nok være klar over, at skulde vi til at strides om, hvorvidt dette Lovforslag var ønskeligt eller ej, idet eet Parti havde modsat sig det, de andre Partier havde stemt for det, saa vilde vi have været ude i Agitationen og i en ganske lignende Bevægelse som en Valgbægelse. Det er derfor, Regeringen har taget den Stilling, at hvis et Parti gaar direkte imod det, saa er Lovforslaget umuligt at fremsætte, saa er Sagen ikke iværksættelig, for saa faar vi akkurat den samme Agitation paa Møder rundt om i Landet, som vi vilde have faaet under en Valgbægelse.

Jeg har meget faa Ord at sige til det ærede 6te Medlem for 9de Kreds (la Cour). Det forekommer mig, at den indre Strid, der er mellem ham og hans Parti, maa afgøres indenfor Murene. Det ærede Medlem sagde f. Eks. om de tre ærede Herrer Rigsdagsmænd, der førte nogen Forhandling med Regeringens Medlemmer angaaende Grundloven, at det var „3 selvbestaltede Rigsdagsmænd“. Det tror jeg dog ikke, man kan sige. De er Rigsdagsmænd, valgte paa samme Maade som alle andre Rigsdagsmænd; de har ikke selv gjort sig til det, der krævedes dertil Medvirken af andre end dem selv.

Det ærede Medlem (la Cour) var ogsaa af den Mening, at det vilde være heldigst nu at gaa til Valg, og begrundede dette nærmest ved, at han syntes, at de store og vigtige Lovforslag, som nu bliver afgjort i denne Samling og maaske ogsaa i næste Samling, hvis en saadan kommer under den nugældende Grundlov, skulde udskydes, til der var kommet en Rigsdag, valgt efter den nye Grundlov. Men det ærede Medlem maa jo huske paa, at de Lovforslag, der iværksættes, fremmes af alle Partier — eller dog i Almindelighed af alle Partier —, og at altsaa hans eget Parti vil være medskyldigt, ikke mindst f. Eks. i Retsreformens Fremme. Ogsaa denne Bebrejdelse maa altsaa det ærede Medlem rette til sit eget Parti.

Naar det ærede Medlem (la Cour) endelig sagde, at man vidste ikke, hvor længe Krigen varer, vil jeg ganske give ham Ret; sørgeligvis ved man det ikke. Men paa den anden Side ved man dog, hvor længe denne Rigsdag kan sidde, den kan ikke sidde længere end til 1918 i alt Fald — Valgdagen var vist 7de Maj. Længere kan Rigsdagen ikke sidde; hvorledes det saa